

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2C/53/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213200535
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8213200535.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Prievozská 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanej I. T., B.. XX.XX.XXXX, X. J. XXX/XX, G., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 05 Prešov, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 499,93 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á žalobcovi zaplatiť 198,93 eur s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 10.06.2011 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v časti o zaplatenie 301,- eur s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 10.06.2011 do zaplatenia z a m i e t a.

Žalobca a žalovaná n e m á právo na náhradu trov konania.

Žalobca je p o v i n n ý nahradíť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 78,50 Eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.01.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 499,93 € s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy za obdobie od 10.6.2011 do zaplatenia spolu s trovami konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná suma predstavuje nezaplatenú cenu poskytnutých služieb vo výške 198,93 € a nárok na zaplatenie sumy vo výške 301€, ktorý si žalobca uplatňuje vo výške škody, ktorá mu podľa jeho názoru preukázateľne vznikla z dôvodu porušenia zmluvných podmienok dojednaných na základe Zmluvy o pripojení č. A4975444 a dodatku k nej. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou - trhovou cenou mobilného telefónu /330eur/ a akciovou cenou, ktorú žalovaná za mobilný telefón uhradila /29eur/. Žalobca zapožičal žalovanej na základe uzatvorenej Zmluvy o pripojení č. A4975444 zo dňa 10.04.2010 SIM kartu, ktorej bolo pridelené účastnícke telefónne číslo XXXX XXX XXX . V zmysle uzatvorenej zmluvy a jej dodatku žalobca predal žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W995 za kúpnu cenu 29,- eur. Keďže žalovaná včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie od 1/2011 - 4/2011, žalobca si v zmysle uzatvorenej zmluvy uplatnil právo na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 499,93 eur. Žalovaná na pokus o pokonávku zo dňa 26.05.2011 nereagovala. Úrok z omeškania si uplatňuje dňom nasledujúcim po dni splatnosti uvedenom v pokuse o pokonávku, teda od 10.06.2011.

Dňa 12.3.2013 bolo súdu doručené oznámenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 05 Prešov, IČO: 42176778 zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o vstupe vedľajšieho účastníka do konania na podporu žalovanej. Vo svojom vyjadrení uviedol, že nárok na zaplatenie sumy 499,93 € pozostáva z dvoch samostatných nárokov, konkrétne z nároku na: a/sumu 198,93 € za nezaplatené elektronické komunikačné služby, sumu 301,00 € titulom náhrady škody. Vedľajší účastník nenamietal samostatný uplatnený nárok žalobcu vo výške 198,93 € s prísľušenstvom za poskytnuté elektronické komunikačné služby. Namietal však opodstatnenosť uplatneného nároku žalobcu titulom náhrady škody a uviedol, že do konania vstupuje iba ohľadom tohto samostatného nároku žalobcu. Uvádza ďalej, že v predmetnej veci si už žalobca neuplatňuje nárok titulom zmluvnej pokuty, uvedomujúc si zákonnú prekážku podľa § 53a OZ, ktorú predstavujú právoplatné rozsudky vo vzťahu k žalobcom formulovaným ustanoveniam o zmluvnej pokute v Dodatkoch k zmluve o pripojení, ktoré sú postihnuté absolútnou neplatnosťou ako neprijateľné zmluvné podmienky. Z uvedených dôvodov si uplatňuje nárok na náhradu škody, pričom škodu vyčíslil ako rozdiel medzi trhovou cenou a poskytnutou zľavnenou cenou mobilného zariadenia. Žalobca sa však sám dopustil protiprávneho konania tým, že konal v rozpore s ust. § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. tretia veta, podľa ktorej predávajúci nesmie viazať predaj výrobkov alebo poskytovať služby (ďalej len „viazanie predaja“) na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie služby. Samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalobcovi žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť ako prvý predpoklad zodpovednosti za škodu. Poskytnutie zľavneného mobilného zariadenia predstavuje akurát súčasť obchodnej stratégie a politiky žalobcu. Uviedol, že ich právnu argumentáciu podporujú aj rozhodnutia súdov: Uznesenie Krajského súdu Prešov z 20. 8. 2012 sp.zn. 16Co/105/2012, Rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 29. 1. 2013 č.k. 14C/44/2012-170. Tvrdenie žalobcu, že škodu predstavuje poskytnutá zľava na mobilný telefón nemôže obstáť ani z hľadiska skúmania príčinnej súvislosti ako predpokladu zodpovednosti za škodu, nakoľko zľavu poskytol žalobca dobrovoľne ešte pred konaním žalovaného. Vedľajší účastník nepopiera vznik škody u žalobcu, avšak rozhodne táto nemôže predstavovať rozdiel medzi trhovou a akciovou cenou mobilného zariadenia. S poukazom na uvedené navrhol, aby súd po vykonanom dokazovaní zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 198,93 € so zákonným úrokom z omeškania do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 €, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže v tomto prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 499,93 eur, teda jedná sa o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), súd v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. vo veci nenariadil pojednávanie a v zmysle § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 21.08.2013. Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisovým materiálom - Zmluvou o pripojení č. A4975444 zo dňa 10.04.2010 a dodatkom k nej, pokusom o pokonávku zo dňa 26.05.2011, doručenkou preukazujúcou doručenie pokusu o pokonávku, dokladom o predajnej cene mobilného telefónu, Všeobecnými obchodnými podmienkami spoločnosti, faktúrou č. 2107478082 splatnou dňa 12.4.2011 znejúcou na sumu 1,33eur, faktúrou č. 8791688419 splatnou dňa 10.2.2011 znejúcou na sumu 89,50eur, faktúrou č. 2110839041 splatnou dňa 15.5.2011 znejúcou na sumu 3,98eur, faktúrou č. 2107511654 splatnou dňa 12.4.2011 znejúcou na sumu 59,30eur, faktúrou č. 2103965470 splatnou dňa 16.3.2011 znejúcou na sumu 44,82eur, výpisom z obchodného registra žalobcu a zistil tento skutkový stav veci.

Žalobca so žalovanou uzatvorili dňa 10.04.2010 Zmluvu o pripojení č. A4975444 a dodatok k nej. Na základe tejto zmluvy zapožičal žalobca žalovanej SIM kartu, ktorej bolo pridelené účastnícke telefónne čísla XXXX XXX XXX. V zmysle uzatvorenej zmluvy a jej dodatku žalobca predal žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W995 za kúpnu cenu 29,- eur. Keďže žalovaná včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie od 1/2011 - 4/2011, žalobca si v zmysle uzatvorenej zmluvy uplatnil právo na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 499,93 eur. Žalovaná na pokus o pokonávku zo dňa 26.05.2011 nereagovala. Úrok z omeškania si uplatňuje dňom nasledujúcim po dni splatnosti uvedenom v pokuse o pokonávku, teda od 10.06.2011.

V zmysle dodatku k zmluve čl. 2 bodu 2.5 je užívateľ povinný pri porušení zmluvných povinností zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 400 €. V bode 2.3 bola dohodnutá viazanosť zmluvou - dodatkom a to na 24 mesiacov.

Žalobca v pokuse o pokonávku zo dňa 26.05.2011 vyzval žalovanú na uhradenie sumy 198,93 € za poskytnuté elektronické komunikačné služby a zmluvnú pokutu vo výške 400 eur (spolu pohľadávka v celkovej výške 598,93eur) v lehote do 09.06.2011. Zásielka bola doručená žalovanej dňa 31.05.2011.

Žalobca za ním poskytnuté služby vyfakturoval žalovanej faktúrou č. 2107478082 splatnou dňa 12.4.2011 sumu 1,33eur/upomienka/, faktúrou č. 8791688419 splatnou dňa 10.2.2011 sumu 89,50eur /obdobie 1/2011/, faktúrou č. 2110839041 splatnou dňa 15.5.2011 sumu 3,98eur /odpojenie/, faktúrou č. 2107511654 splatnou dňa 12.4.2011 sumu 59,30eur /obdobie 3/2011/, faktúrou č. 2103965470 splatnou dňa 16.3.2011 sumu 44,82eur /obdobie 2/2011/, spolu 198,93 eur. Uvedené súd zistil z vyššie uvedených faktúr a prehľadu poplatkov na meno žalovanej.

Podľa článku 2 bodu 2.3 písm. a/ dodatku k zmluve o pripojení A4975444 zo dňa 1.04.2010 (ďalej Dodatok) účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku ako účastník služieb poskytovaných mu podnikom prostredníctvom SIM karty a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto zmluvy užívať a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň neuskutoční žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti, za porušenie tejto povinnosti sa nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 610/2003 Z.z.

Podľa článku 2 bodu 2.5 Dodatku v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nezaplatenie splatnej ceny za služby nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 400 eur. Právo na zmluvnú pokutu vznikne podniku samotným porušením povinností účastníka a to v okamihu porušenia povinností účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy podniku účastníkovi.

Podľa článku 3 bodu 3.7 Dodatku účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 bode 2.2.,2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy spotrebiteľskej ceny MT, ako aj prípadný obsah Prílohy č. 1 dodatku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).

Žalobca vystupuje ako dodávateľ - poskytovateľ telekomunikačných služieb v rámci svojho predmetu činnosti (výpis z OR).

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 cit. zák. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nebanlivosti,

b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,

c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo

používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,

d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,

e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 5 ods.7 cit. zák. účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o pripojení.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) cit. zák. podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods.2 písm. b) cit. zák. účastník má právo na poskytnutie verejnej služby rozsahu dohodnutom v zmluve a za cenu podľa tarify.

Podľa § 42 ods.4 písm. a) a b) cit. zák. účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami a platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) a e) cit. zák. podnik môže od zmluvy o pripojení odstúpiť, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti a opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia Dodatku) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu omeškania žalovanej výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka. V čase omeškania so zaplatením bola základná úroková sadzba ECB vo výške 1,25 %, teda výška úroku z omeškania činí v tomto prípade 9,25 % ročne.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, a k tieto podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného do 01.06.2010) ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Predmetom konania je suma 499,93 eur s príslušenstvom predstavujúca nezaplatené poskytnuté telekomunikačné služby poskytnuté žalobcom vo výške 198,93 eur a časti uplatnenej náhrady škody v súlade s ust. čl. 3 bod 3.7 Dodatku vo výške 301,- eur a náhrada trov konania.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ, aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Je nepochybné, že žalobca právo na zaplatenie žalovanej sumy odvíja od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy

a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená (uvedené platí tak za znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z., ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1. 2008). Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (lex specialis). Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka). Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi tohto konania bol založený záväzkový vzťah, a to zmluvou o pripojení zo dňa 10.04.2010 č. A4975444 a dodatku k nej. Na základe tejto zmluvy zapožičal žalobca žalovanej SIM kartu, ktorej bolo pridelené účastnícke telefónne čísla XXXX XXX XXX. V zmysle uzatvorenej zmluvy a jej dodatku žalobca predal žalovanej mobilný telefón značky Sony Ericsson W995 za kúpnu cenu 29,- eur. V zmysle dodatku k zmluve čl. 2 bodu 2.5 je užívateľ povinný pri porušení zmluvných povinností zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 400 € . V bode 2.3 bola dohodnutá viazanosť zmluvou - dodatkom a to na 24 mesiacov. V bode 3.7 bola dohodnutá náhrada škody predstavujúca rozdiel trhovej ceny mobilného telefónu a kúpnej zľavenej ceny mobilného telefónu v prípade porušenia povinností v bode 2.2 (užívanie služieb počas doby viazanosti), 2.3. a 2.4. Je zrejmé, že žalobca žalovanej telekomunikačné služby dodával a ich aj vyúčtoval faktúrami a že žalovaná v dobe viazanosti služby aj využívala. Z prehľadu faktúr a prehľadu poplatkov bolo zistené, že žalovaná nezaplatila načas faktúry za služby poskytnuté žalobcom v mesiaci 1/ 2011 až 4/2011 v celkovej výške 198,93 eur.

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 198,93 € predstavujúce neuhradené služby. Keďže sa žalovaná so splnením svojho záväzku dostala do omeškania, keď neuhradila cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti, vznikla jej povinnosť okrem dlžnej sumy zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v súlade s § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., t.j. vo výške 9,25 % ročne od 10.06.2011 do zaplatenia, pričom prvým dňom omeškania je v tomto prípade deň nasledujúci po dni určenom na zaplatenie dlžnej sumy v pokuse o pokonávku zo dňa 26.05.2011 (pričom výzva bola doručená dňom 31.05.2011).

Súd sa však v tomto rozhodnutí musel zaoberať aj nárokom žalobcu (ohľadne sumy 301,- eur s prísl.) a to z titulu náhrady škody, ako rozdielu medzi poskytnutou cenou mobilného telefónu a trhovou cenou.

Ak by sa pôvodne žalobca domáhal zaplataenia zmluvnej pokuty súd by ju vzhľadom na znenie § 53a ods. 1 OZ nepriznal, nakoľko slovenské súdy už opakovane právoplatne judikovali neprijateľnosť takýchto zmluvných podmienok a § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Súd takúto dojednanú zmluvnú pokutu považuje za neprijateľnú podmienku a tým pádom neplatnú. Avšak žalobca v tejto časti žiadal náhradu škody danú čl. 3 bod. 3.7 Dodatku (suma 301 eur).

Je potrebné uviesť, že rovnako ustanovenie článku 3 bodu 3.7 Dodatku k zmluve je podľa názoru súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou a žalobca nemá právo na náhradu škody o ktorú svoj nárok v tomto konaní opiera. Obaja účastníci uzavreli dňa 10.04.2010 dodatok k zmluve o pripojení, ktorej náležitosti sú uvedené v § 42 zákona č. 610/2003 Z.z., pričom žalobca predal žalovanej mobilný telefón za kúpnu cenu 28,10 eur (žalobca udáva 29,- eur), čo možno právne posúdiť ako platne uzavretú kúpnu zmluvu podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka (aj podľa jej obsahu aj označenia). Súd nepozná inštitút podmiennečne poskytnutej zľavy z kúpnej ceny, ako to uvádza žalobca. Na kúpnej cene 28,10 € sa účastníci dohodli dobrovoľne a takto určená kúpna cena je rozhodujúca ako jedná z podstatných náležitostí platne uzavretej kúpnej zmluvy ohľadne vyššie uvedeného mobilného telefónu, ktorý žalobca poskytol žalovanej, bez ohľadu na jeho námietky zvýhodnených služieb či cien. Nedodržaním povinnosti platiť za služby vzniklo žalobcovi právo na zaplataenie týchto služieb (ktoré sú predmetom žaloby) a samozrejme aj nárok na náhradu škody, pokiaľ by žalovaná svojim konaním škodu žalobcovi, za podmienok uvedených v zákone, spôsobila. Samotný článok 3 bodu 3.7 dodatku k zmluve o pripojení však žalobcovi, ako dodávateľovi v zmysle § 52 OZ, nad rámec zákona umožňuje požadovať náhradu škody na žalovanej, ako spotrebiteľke, a to výlučne z toho dôvodu, že nedodržala svoj záväzok uhrádzať za služby spojené s užívaním bez splnenia zákonných náležitostí. Škoda má spočívať v rozdiel medzi trhovou cenou mobilného telefónu (330 eur) a poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu (29€), teda v tomto prípade sume 301 eur. Pre náhradu škody je potrebné splniť niekoľko podmienok. V prvom prípade musí existovať škoda ako majetková ujma. Rovnako musí existovať porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu), existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a zavinenie toho, kto škodu svojim protiprávnym úkonom spôsobil. Tieto atribúty práva na náhradu škody sú zákonnými atribútmi, za akých škoda vzniká a po splnení ktorých ju možno s úspechom požadovať. Žalobca si v tejto spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola vopred pripravená a ktorej obsah žalovaná nemohla ovplyvniť, v článku 3.7 prispôbil nárok na náhradu škody tým, že stanovil podmienky jej vzniku bez ohľadu na zákon. Akýmkoľvek porušením povinností vzniká žalobcovi nárok na náhradu škody minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny. Ako už bolo vyššie uvedené, kúpna cena bola určená, platne dohodnutá a bezpodmienečná. Žalovaná si nemohla byť vedomá niečoho, čo právne neexistuje. V dôsledku toho ani nemohla porušiť akúkoľvek právnu povinnosť, vzťahujúcu sa ku kúpnej cene nadobudnutého mobilného telefónu. Zároveň nemôže byť z platného právneho úkonu spôsobená škoda, ako to naznačuje žalobca v predmetnom ustanovení dodatku, pretože keď bola kúpna zmluva uzavretá platne (čo nebolo spochybnené), tak akékoľvek porušenie zmluvnej povinnosti sa nemôže vzťahovať na takúto platne uzavretú dohodu. Je nepochybné, že žalobca tým, že predal žalovanej mobilný telefón za oveľa nižšiu cenu, než za akú mohol tento mobilný telefón predať na trhu, prerobil, je však zároveň nepochybné, že takéto znížené ceny boli sofistikovaným zámerom žalobcu zaviazať si účastníkov na dobu 24 mesiacov a počas tejto doby v závislosti od účastníckeho programu poskytovať služby za dohodnutú cenu, čo v konečnom dôsledku vyrovnalo nielen cenu, za akú bolo koncové zariadenie jednotlivým účastníkom predané, ale bezpochyby prinieslo žalobcovi zisk, ktorý sa takýmto spôsobom snažil získať.

Predmetné ustanovenie článku 3 bodu 3.7 dodatku k zmluve o pripojení však obchádza zákon ohľadne existencie podmienok pre vznik nároku na náhradu škody a ako také je neplatné nielen pre obchádzanie zákona, ale aj s ohľadom na to, že sa jedná o nepovolenú a teda neprimeranú zmluvnú podmienku. Nárok na náhradu škody, ktorú žalobca odvíja od toho, že žalovanej bol poskytnutý mobilný telefón v oveľa nižšej, než trhovej cene, za podmienky, že neporuší zmluvné povinnosti, teda neexistuje a súd ho žalobcovi nemôže priznať.

Vzhľadom na uvedené súd nárok žalobcu na zaplataenie náhrady škody v sume 301,- eur s príslušenstvom zamietol (teda v prevyšujúcej časti).

O trovách konania účastníkov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 odsek 2 v spojení s ustanovením § 151 odsek 1 a § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Keďže v danej veci si žalovaná trovy konania neuplatnila, súd sa jej prípadným nárokom na náhradu trov konania nezaoberal. Žalobca bol v konaní úspešný len čiastočne (neúspech nebol v nepatrnej časti), preto súd vyslovil, že ani on nemá nárok na náhradu trov konania).

Trovy konania si uplatnil prostredníctvom právneho zástupcu vedľajší účastník. Trovy konania si právny zástupca vedľajšieho účastníka vyčíslil v sume 78,50 eur. Vychádzal pritom z hodnoty veci - uplatnenej náhrady škody vo výške 301,- eur. O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej a žalobcu zaviazal na ich úhradu (žalovaná bola v tejto časti konania úspešná).

V zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. advokátovi patrí odmena za úkony právnej služby - 1./ prevzatie a príprava zastúpenia dňa 11.03.2013 (§ 10 ods.1, §14 ods.1 písm. a) cit. vyhl.), 2./ písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 21.05.2013 (§ 10 ods.1, §14 ods.1 písm. b) cit. vyhl.), za úkon právnej služby 24,90 eur a paušál 2 x 7,81 eur (2013), DPH 13,08 eur (20 %), spolu 78,50 eur. Preto súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej na trovách konania - na trovách právneho zastúpenia sumu 78,50 eur, ktoré je žalobca povinný uhradiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.